

TOMÁŠEK, Jan

Vztah raně středověkých Čech a veletského kmenového svazu v letech 805-1035

Bakalářská práce

Universita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin

Praha 2011, 77 str. rkp.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Doba raných počátků českých dějin se netěší valnému zájmu bakalářských a diplomových prací, ostatně naší medievistiky vůbec. Spíše se dnes stává doménou archeologů, i když Dušan Třeštík prokázal, co zajímavého zůstává ještě skryto v kusých, roztroušených a hlavně často obtížně interpretovatelných pramenů. Otázek ke zjmenění a vyřešení zůstává stále víc než dost, vyžadují však jednak perfektní znalost prakticky „všech“ dostupných pramenů, vesměs letopiseckých záznamů a časných kronik, jednak dobrou orientaci v obrovské a již od 19. století narůstající literatuře, z nichž se ani starší tituly často nevyplácí podceňovat. To vše dohromady často odrazuje. Proto jsem uvítal zájem Jana Tomáška o jeden z úseků starší české historie, a sice o spojenecké, chceme-li „přátelské“ vztahy raně středověkých Čech a veletského kmenového svazu, jimž se vlastně od dob H. Bulína vlastně nikdo nejen z našich, ale i polských, německých nebo jiných badatelů soustavněji nevěnoval.

K mapování tohoto složitého, přes dvě století se táhnoucího „spojenectví“, přistoupil uchazeč odpovědně a hlavně se zájmem. Zvládl obtíže spojené s obsáhlou literaturou a co je hlavní, vycházel především z dobových pramenů (Kosmas, Gallus Anonymus, anály německých klášterů a.), které se snažil zařadit do celkového kontextu jako zrodu časných střeoevropských států (Čechy, Polsko), tak celé polabsko-baltské oblasti, kde nakonec státotvorný proces ze známých důvodů nedospěl k završení. Jan Tomášek sleduje znaky, podle nichž se dá soudit na intenzitu česko-veletských vztahů a na jejich kvalitu, přičemž do děje byly logicky vtaženy, byť spíše okrajově, také otázky srbského a obodritského svazu. Poukázal na rysy, které se postupem časem do forem česko-veletských styků promítaly a rovněž se pokusil vtisknout těmto stykům konkrétní časový rámeček, tj. jejich počátky a konec, spojený na jedné straně s počátky 9. století, na druhé s koncem vlády Oldřichovy a nástupem Břetislava I.

Práci Jana Tomáška hodnotím vysoko, třeba již tím, že se dokázal slušně orientovat v spleťtých a mnohdy nejednoznačně vykládaných problémech začátků státního života a jeho průvodních jevů. Výsledky, k nimž dospěl, jsou povzbuzující a věřím, že v tématu (nebo příbuzných tématech) bude uchazeč pokračovat v magisterském studiu. Z těchto důvodů předkládanou bakalářskou práci rád a s plnou odpovědností doporučuji k úspěšné obhajobě a k jejímu vyššímu ohodnocení.

Praha, 7. června 2011

prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.

